

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. IV. De iis, quæ in unguento fiunt, ac perficiuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

cedere: sic enim clariore DEI luce illustrabuntur, dum caelestes splendores in eorum speculatorum, que simili speciei sunt, lumen majore copia ex quo splendidiore lumen suum effundit.

Pachymera. Hic manuum locationem adducit, quia hinc quoque summa extremitatum expatio designatur: siquidem manus sunt corporis extremitates. Idcirco etiam dicit ipsum liberum futurum, id est, impeditum, ut qui nulla inferiori conversione & affectione dericeatur. Extremis enim animæphantasis expiat, clarioribus quoque DEI apparitionibus gaudebunt, supermundibus istis divinisque coruscationibus in consimilis speciei specula. Specula autem appellat Sanctorum animas, ut pote divina lucis capaces, & ad meliorem illam formam compatas.

Notandum.

Nota eriam ab extremis & phantasias expandos, qui ad clariores DEI illuminationes pervenire debent. V. Refolut. 25. & 92.

C A P V T I V .

De iis que unguento perficiuntur.

In tres partes dividitur, in prima docet S. Doctor mysterium unguenti coordinatum esse venerab. Eucharistie. In secunda ponit titum consecrandi unguentum. In tertia agit de significatione eorum, que ad hoc mysterium spectant.

S.Thom.

D. Thomas 3. part. quæst. 16. art. 3. ex eo quod Dion. appeller JESUM divinum, aut divinissimum, non sequi posse appellari hominem dominicum: quia divinum solet prædicari de omni de quo essentialiter prædicatur DEUS. & q. 72. a. 2. Apostolos etiam usus fuisse christiæ ad confirmationem, quando saltem miraculosa signa intrinsecæ non exhibebantur, quod colligit ex Dionys. hic; similiter citat hoc caput in 2. dist. 9. q. 1. a. 8. & in 4. dist. 3. q. 2. a. 1. & dist. 7. q. 1. a. 1. & 2. & q. 2. a. 1.

Documentum 31.

Divina iubentur sancti Viri, præclaræque atque fragrantia abstrusi DEI in virtute similitudinis & imitationis false gloria causa speciem non habere. Carens enim animæ macula & sorde abstrusa DEI, odoratoresque quam mens cogitare post, pulchritudines, solisque spiritualibus spirituali modo declarantur, quod consumatis atque incorruptis in animis virtutis imagines retine habere.

Pachymera. Unguentum ponébatur in altari duodecim penitus obvelatum.... Hæc igitur, inquit, divini unguenti obvelatio secundum analogiam introductoriam, existimo significare fragrantem omnem mentalem actionem esse obvelandam; siquidem hæc anagoge jube, minime ad inanem gloriam apparentes habere fragrantias spirituales, & occulti DEI similitudines. Puræ enim sunt à seculo, solisque virtutis spiritualibus apparent illæ divinæ ac fragranties venustates, & requirunt uniformes homines, non qui secundum carnem vivant, sed qui in reconditiis animis incorruptibiles gerant imagines, dum nimur id quod imaginem DEI refert, manet immaculatum: nam virtutis DEI formis simulacrum, illud incircumscripsum non aliter habe-

bit, nisi idem rite fuerit imitatur, & ad ipsum spiritalem suam, & fragrancem pulchritudinem efformarit.

Nota, cælandas esse virtutes, & divinas illustrations, ob vanæ gloriæ periculum. Notar. V. Refolut. 9.

Documentum 32.

A Tque ut in imaginibus, que sub sensum cadunt, si primam speciem pictor constanter inveniatur, neque ad aliud quod oculis subveniatur, vicissim trahatur, aut aliqua ex parte vim oculorum dividat, illum ipsum quicquid sit qui pingitur. Ita est dictu, duplicabit, exprimeret veritatem in similitudine, & exemplar in imagine, utrumque in utroque præter essentia dissimilitudinem.

Sic egregius in mente pictoribus intenta, in fragrantem abstrusamque pulchritudinem, atque non inflexa contemplatio, expertem erroris, divinamque imaginem reddat, &c.

Pachym. Sicut in sensibilius imaginibus, si pictor ad primavæ speciem constanter intendat, nequaquam hinc inde distractus, accurate exprimet id quod imitatur; hoc enim est illud duplicitas, nam faciet aliud sicut illud circa substantie differentiam, &c. Sic etiam pictoribus spiritualibus, archipi, & suaveolentis pulchritudinem intenta, constansque contemplatio conferit illis infallibilem similitudinem. Reæ igitur dum imaginem suam spiritalem non retroversi facie exprimunt, extraneam deceptionem minime attendent, &c.

Nota, quanta attentione, & affectus sinceritate debeat contemplati exemplar nostrum Christus, ut illius imagines evadamus.

V. Refolut. 39. & 74.

Documentum 33.

Divinis viris sacrarum rerum radius, quod spiritus di cognitione teneantur, sive ac per se nulla interjecta collucet, mentique eorum captum planè bono odore perfundit. Ad inferiores autem non item pervenit, sed ei quasi obscuris rei spiritualis speculatoribus, ut mysterium non enunciatione à dissimilibus non inquinetur, pennatus signs obducitur: quibus sacris signis præclaræ inferiorum ordines ad sanctum captum modumque suum deducuntur.

S. Maximus. Sancto scilicet Episcopo tamquam s. Max. divini laminis affini, DEUM non per alterum preceptorum, sed per semetipsum contemplationis,unctionisque mystérium revelare: quo circa Episcopo non circumiacet velum in divino unguento, sed revelata facie, secundum Apostolum, mysteria contemplatur. Nondum perfectis autem opus est signis, atque ideo factis alii unguentum sacrum obdicitur per Episcopum, qui sequester est inter DEUM & populum, & expositione sua symbola revelat: Episcopos autem vocat speculatores; quandoquidem etiam à græcis gentilibus sic nencipabantur, qui ab omnibus præpositi erant, ut Deum de fortis interrogarent, & hostias pro ipsis offerent. Quibus sacris signis, &c. nam per anigmate inquit, & symbola hi ordines ad eorum infirmitatis captum illustrantur.

Ex quo documento probant Mystici, quod in suprema anima hierarchia, qua dicitur intelligentia, recipiatur lux divina simpliciter, & clarius,

Theologiarum mysticarum S. Dionysii.

557

rior, quod contingit vltis spiritualibus, & in contemplatione exercitatis: inferioribus autem hierarchiis, nempe rationis, & imaginacionis per figuram & ligna, quod contingit rudioribus & incipientibus. Sic applicatur iste locus Dion. ab A. concord. l.2.c.1.n.5. Vide Resol. 53.

Documentum 34.

Si enim eorum qua sub sensu cadant & bene oleni, suscepimus bene afficit, & alit cum magna voluptate id quod in nobis odore dijudicat, si modo integrum sit, & ei quod odorum suavitatem prestat apta compositione respondet: sic mentis nostrae facultates, si sunt incorrupte affecta ad malum, naturali partis, que judicat, vi constante, proportione divine actionis, accommodataeque mentis ad DEUM conversione, divini odoris suavitatem recipere, sicutque volupitate completi, ac divino alimento.

Pachymera. Si enim sensibilia perceptio fragraniarum bene afficit, si modo sanum olfatum oblinsum, eadem utique ratione dicit aliquis spirituales nostras facultates, animaque judicandi vires, divini odoris suavitatem percire, modo hinc incorrupte, &c.

Unde infert idem A. concord. l.1.c.12. (in quo etiam aliud A.A. mystici conuenient) ad hoc ut illuminatio divina illustreret intellectum, & inde transeat ad movendam voluntatem, illamque a sensibili amore purgandam, debere nos oratione affilere, accommodatae conversione mentis ad DEUM, id est, ne oculi animq; sine reflexi supra se ipios, sed in omni quiete, & cessatione actualis operationis, praterquam voluntatis in DEUM.

V. Resol. 71.

Documentum 35.

Per spiculum est autem suavitatis odorum quo a fonte manat, divisionem vicinorem esse naturam nobis superioribus, sequitur magis expromere ac distribuere, & magna in perlucidam earum benigne affectum recipiendi vim effusione, & multipliciter introitum. Ad inferiores autem spiritus, qui non ita capaces sunt, summa illa contemplatione communioneque integrâ obducta, accommodari in qui participant vaporibus pro modo quem DEUS constituerit, dividitur.

Pachymera. Vocula universaliter mentes tam de Angelis, quam de nobis accepta, modo quoque differentiam affigat, quoniam quidem illis multipliciter infunditur, quod nimirum ecclesie ista virtus & propinquiores sunt, & istrumodi divina participationis capaciores, hominibus vero tamquam minus capacibus, ad eorum capitum, id enim est, proportione quadam distribuatur, &c.

Nora participationes divinae copiosiores fiantur perfectioribus, & magis DEO conjunctis.

V. Resol. 53.

C A P V T V.

De sacris Ordinibus, eorumque virtutibus & actionibus.

Tres continent partes: in prima agit de ordine nostra Hierarchie. In secunda, de situ concord. l.2.c.1.n.5.

scrandi Episcopum, Sacerdotem, & Diaconum. In tercia, de mysterio, quod in his tribus includitur.

D. Tho. i.p.q.1.a.10. Lex nova est figura futura gloria. Et 1.2.p.q.106. a.4. triplex est hominem status. 1. veteris legis, 2. nova legis, 3. in futura vita. Et q. 106. a.3. 1. p. inferior a redicuntur, in DEUM per superiora, & 3 p.q.6. a.3. 4. statum novae legis sive medium statum, & q. 67. a.1 docete peritem ad Episcopum, & in suppl. q. 31. a.1. actiones hierarchicas a laici recipi, & non dispensari, & q. 34. a.1. ultima per media reducuntur ad DEUM, & media per prima. & q. 37. a.2. solis Episcopis convenit peccare, & a. 3. quod est superioris ordinis non convenit inferioribus, & q. 40. a.4. p. estas facie dotalis extendit ad purgandum & illuminandum, episcopalibus etiam ad perficiendum, & a. 5. in quo sensu episcopatus sit ordinis secundum Dion. & q. 72. a.2. ultima per media reduci in DEUM. Videatur etiam in 4. dist. 7. q. 3. a.1. & dist. 8. q. 1. a.1. & dist. 2. 3. q. 2. a.1. & q. d. de verit. q. 9. a.3.

Documentum 36.

Mos hic est divinitatis sanctissimus, per primam, secundam, & inferiorem ad divinitatem lucem suam deducere. An non videmus elementorum naturas, que sensibus percipiuntur, primum ad ea que est magis cognata sunt, ventre, deinde per illa in alia suam traducere vim & actionem? jure igitur ac merito omnis descriptionis, & qua videtur, & qua non videtur, principium ac sedes primum ad eos, qui maximè divitatem imitantur, vult divinos iadis pervenire: deinde per illos, quod sint clariores spiritus, aperte ad accipientium lumen, aliisque tradendum, in inferiores pro eorum caput diffundit.

S. Maximus & Pachymera. Cum Ecclesiast. cursus ordo tristriam in explanationem, illuminatorem, perfectionem dividatur; lex haec sacra, & ait omnis Hierarchia, ut per prima, secunda adducantur. An non etiam illud in rebus sensibiliibus & aspectabilibus videtur? (hac enim elementa vocat) ut in vitro per spicere licet, quod sole recipit, atque hoc modo illuminat; & in igne qui prius ad materiam, quæ faciliè comburi potest, accedit, & per hanc etiam minus apas ad eum recipientum naturas exigit. Idcirco quoque omnis recte ordinantis, sive celestem, sive nostram dicuntur, principium ac sedes primos ordinis divinos suos radios emittit, atque per hoc quoque inferioribus coll. cent.

Hinc infert D. Thom. ch. i.p.q. 106. a.3. Superioris Angelos numquam illuminari ab inferioribus: & ratio est, quia in ecclesiis, qui DEO sunt propinquiores, sunt etiam ordines & gradus sublimiores, & sapientiores, loquuntur ve molentes, qui sanctitate DEO sunt proximiores, lunt in gradu & dignitate ecclesiasticis infirmi, & etiam leviter minus pollentes: unde cum in uno deficiant, & in alio excedant, possint ad invicem qui sunt superiores in uno, illuminari ab inferioribus, qui sunt superiores in alio. Recta ratiō dicitur, ut subditus a praetatis doceantur, & discipuli a magistris, cum quibus DEUS concutent, hunc alias fini minus sancti & perfecti quam debebant, v. Resol. 11.

Infert S. Thomas.

Aaa 3

CAPIT